

כיתה
ג'

הזהב שבי... הזהב שבנו

פעילות זו עוסקת בכישרונות ובכוחות הייחודיים שיש לכל תלמיד בכיתה. המטרה היא שכל אחד יכיר ביכולותיו המיוחדים וביכולותיהם של חבריו לכיתה. והענווה מה תהא עליה?! האם התמקדות זו בכישרונות ויכולות עלולה לגרום לגאווה והתנשאות!! נברר נושא זה דרך אחת הדמויות המרכזיות הידועות בענוותנות – הלל.

ל'עולם יהיה אדם ענוותן כהלל...

מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה, אמרו: "כל מי שילך ויקניט את הלל, ישל ארבע מאות זוז. אמר אחד מהם: "אני אקניטני".

אותו היום ערב שבת היה, והלל חפף את ראשו. הלך ועבר על פתח ביתו, אמר: "מי כאן הלל? מי כאן הלל?" נתעטף ויצא לקראתו. אמר לו: "בני, מה אתה מבקש?" אמר לו: "שאלה יש לי לשאל".

אמר לו: "שאל בני, שאלו..." נתעטף וישב לפניו. אמר לו: "כל שאלות שיש לך לשאל, שאלו". אמר לו: "אתה הוא הלל שקורין אותך נשיא ישךאל?"

אמר לו: הן. אמר לו: "אם אתה הוא – לא ירבו כמותך בישראל".

אמר לו: "בני מפני מה?" אמר לו: "מפני שאבדתי על ידך ארבע מאות זוז".

אמר לו: "הוי זהיר ברוחך. כדאי הוא הלל שתאבד על ידו ארבע מאות זוז והלל לא יקפיד".

(שבת ל' ב')

הרב קוק בספרו המבאר את אגדות הש"ס מסביר כיצד התנהגותו של הלל הביאה לידי ביטוי את מידת הענווה האמיתית.

נתעטף ויצא לקראתו. דרך הענווה האמיתית היא לכבד ג"כ את עצמו במידה הראויה, כי יסוד הענווה היא הכרת האמת לאמתה...

...הענווה רואה את עצמו מכובד מצד צלם א-להים אשר בו, מצד החכמה והטוב הנקנה בנפשו, ומוכן לראות ג"כ את חסרונותיו בלא שום משוי פנים, וכן רואה הוא ביתרון חבירו מצד צלם א-להים וסגולת הנפש. ע"כ בהיותו מכבד את עצמו, יתכוין שיהיה בכבודו מכבד לאחרים... על כן מצא לנדרש שיהי' מתעטף... להורות שאין הענווה באה מחסרון הכרה של רגש הכבוד כי אם דווקא מהכרתו והכרתו לטוב ובמידה הוגנת. ויצא לקראתו כשהוא עטוף, כדי שיהיה הבא אצלו מתכבד בכבודו.

(עין אי"ה שבת א' פסקה קטז')

מדברי הרב קוק נלמד שענווה אינה ביטול עצמי מוחלט. ענווה כוללת כבוד ומודעות. כבוד לעצמי וכבוד לזולת.

מודעות לכוחותיי ומודעות להיותי שליח.

הלל הזקן לא מבטל את עצמו. הוא מודע למעמדו ויכולותיו, ומכיר בכבודו של מי שעומד לפניו. לכן הוא מתעטף.

מתוך מודעות זו הוא יכול לפעול בכוחותיו ולהפיק את המיטב מהמפגש הציני שמתואר בגמרא.

האדם הינו צינור דרכו משפיע הקב"ה טוב לעולם.

לצינור יש אחריות ומחויבות גדולים. עליו להכיר במה שזורם דרכו ולוודא שאין סתימות, חורים, לכלוך ובעיות נוספות בצינור. עליו לעמול על מנת שהפיקדון שניתן לו יתממש באופן המרבי והמיטבי. ולשם כך עליו להיות מודע לפיקדון זה המתבטא בכוחותיו וכישרונותיו.

ענווה אמיתית זו, מובילה את האדם להוציא לפועל את כוחותיו למען החברה, המדינה, העולם.

מבט פנימי על הענווה, יאפשר היכרות פנימית כנה וחיובית, מתוך מודעות וכבוד לעצמי ולאחרים. מוכנות ושמחה לשיתוף זה את זה, ולמידה זה מזה, ללא תחרות וצרות עין.

ענוותנותו של הלל יכולה לסמן עבורנו כמחנכים יעד של ענווה ושל כבוד כלפי כל אחד מתלמידנו באשר הם.

[להורדת השיעור באתר מפתח הלב, לחצו כאן!](#)